

NUJNA RESOLUCIJA

o enakih možnostih oseb z gluhoslepoto v Evropi

sprejeta na 4. generalni skupščini EDbU in predstavljena na 2. konferenci »Naša pot k enakosti v Evropi«, ki je potekala od 5. do 9. junija v kraju Tampere na Finskem.

Ob upoštevanju:

- Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov (CRPD), ki je v EU začela veljati 21. januarja 2011,
- njene resolucije s 7. julija 2016 o izvajanju Konvencije ZN o pravicah invalidov, s posebnim poudarkom na Sklepnih ugotovitvah Odbora ZN za CRPD,
- Splošnega komentarja št. 4 (2016) s strani Odbora ZN za pravice oseb s posebnimi potrebami na področju inkluzivnega izobraževanja,
- Splošne deklaracije človekovih pravic, Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah in Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah,
- Pisne izjave (1/2004) o potrebah oseb z gluhoslepoto, ki jo je sprejel Evropski parlament in ki poziva k priznanju gluhoslepote v Evropi,
- Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij z dne 7. septembra 2005,
- Predloga Direktive Evropskega Parlamenta In Sveta o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev (COM (2015)0615) z dne 2. decembra 2015,
- Resolucije Evropskega parlamenta o znakovnih jezikih in poklicnih tolmačih za znakovni jezik (2016/2952(RSP)) z dne 23. novembra 2016,
- Smernic Svetovnega združenja tolmačev znakovnega jezika za izobraževanje tolmačev za gluhoslepe,
- Resolucije o 6. konferenci EBU – EDbU Deafblind z dne 20. avgusta 2008,
- Prve resolucije EBU Foruma žensk z gluhoslepoto »Krepitev moči žensk z gluhoslepoto«, ki je potekala 20. septembra 2013.

Mi, predstavniki ljudi z gluhoslepoto v Evropi pozivamo vse države članice EU k upoštevanju:

Pravice do priznanja:

- priznanje gluhoslepote kot edinstvene, dvojne senzorne okvare, ki omeji aktivnosti osebe in njeno polno udeležbo v družbi do te mere, da mora družba zanjo zagotoviti posebne storitve, in sicer v vseh evropskih državah, kjer takšno priznanje še ne obstaja,
- spoštovanje naše pravice do polne udeležbe in enakopravnosti v Evropi, upoštevanje našega dostojanstva, vrednot, človekovih pravic, dostopnosti informacij, komunikacije, mobilnosti in socialne interakcije,
- spoštovanje naše pravice do dostopa do informacij, prilagojenih posebnim potrebam vsake osebe z gluhoslepoto preko avtohtonih znakovnih jezikov, prilagoditev znakovnega jezika in drugih komunikacijskih sistemov, specifičnih za osebe z gluhoslepoto (braillova pisava,

podnaslavljanje ali tipkanje, velik tisk, branje govora/z ustnic, ročna abeceda, pisanje v dlan itd.), ter tehničnih pripomočkov (indukcijska slušna zanka, rdeče-bela palica itd.),

- zagotovitev pravnega priznanja nacionalnih znakovnih jezikov, prilagojenega znakovnega jezika in drugih komunikacijskih sistemov, specifičnih za osebe z gluhoslepoto, in sprejetje vseh ustreznih ukrepov, vključno s spodbujanjem uporabe zgoraj omenjenih načinov sporazumevanja,

Pravice do usposobljenih in strokovnih tolmačev za gluhoslepe:

- spoštovanje naše pravice do usposobljenih in strokovnih tolmačev za gluhoslepe v državah članicah in v institucijah EU, formalno usposabljanje in formalno priznavanje poklica,
- priznanje, da tolmačenje gluhoslepim predstavlja strokovno službo, ki zahteva ustrezno plačilo,
- spoštovanje naše pravice, da imamo ključno vlogo pri razvoju, zagotavljanju, uporabi in vrednotenju kurikulumov za izobraževanje tolmačev za gluhoslepe,
- priznavanje pomena certifikatov za poklicne tolmače, podeljenih pod vodstvom strokovnjakov za področje gluhoslepote,

Pravice do polne udeležbe, samozastopanja in enakosti v Evropi:

- spoštovanje naše pravice do samozastopanja, sodelovanja pri upravljanju in odločanju na vseh ravneh s podporo ustrezno usposobljenega in izobraženega tolmača za gluhoslepe,
- spoštovanje naše pravice do obvezne prisotnosti usposobljenih in strokovnih tolmačev za gluhoslepe pri zagotavljanju inkluzivnega izobraževanja, zdravstvenega varstva in rehabilitacije za vse osebe z gluhoslepoto,
- zagotovitev vključujočega izobraževanja, ki najbolje ustreza zahtevam in željam otrok z gluhoslepoto, izključno prek strokovnih tolmačev za gluhoslepe, ki se izobražujejo za delo z ljudmi z gluhoslepoto, in tehničnih pripomočkov,
- zagotovitev, da so izobražene in strokovne osebe z gluhoslepoto deležne zaposlitvenih priložnosti, ob hkratnih razumnih komunikacijskih in fizičnih prilagoditvah delovnega okolja,
- zagotovitev čim bolj dostopnega političnega procesa z zagotavljanjem poklicnih tolmačev za gluhoslepe,
- priznanje, da je enakopraven dostop do pravnega varstva za državljane z gluhoslepoto mogoče zagotoviti le z zagotavljanjem ustrezno usposobljenih in strokovnih tolmačev za gluhoslepe,
- sprejetje ustreznih ukrepov in omogočanje priložnosti osebam z gluhoslepoto, da glede na svoje interese in želje sodelujejo v kulturnih, ustvarjalnih, rekreativnih in športnih aktivnostih ter manifestacijah.